

Landsforeningen

Frie Børnehaver og Fritidshjem

Socialministeriet
P-Departementet
Holmens Kanal 22
1060 København K

København den 7. januar 2011

Høringssvar vedrørende lovforslag J.nr. 2010-6946 om sprogstimulering af børn

Hermed fremsender Landsforeningen Frie Børnehaver og Fritidshjem vores høringssvar til lovforslaget.

Landsforeningen har følgende bemærkninger til lovforslaget:

- Det er positivt, at der gives et pædagogisk tilbud til børn om sprogstimulering – særligt de med sprogvanskeligheder har behov herfor, både de med dansk etnicitet og de fra et to-sproget hjem. Forslaget fremmer integrationen og gør skolestarten bedre for det enkelte barn med sprogvanskeligheder - og for hele klassen i øvrigt.
- Forslaget fremmer inklusion, idet sprogvanskeligheder kan være et symptom på andre udfordringer og vanskeligheder.
- Der bør tages udgangspunkt i, at lovforslaget bliver et tilbud til familien og barnet – hermed opnås den største motivation.
- Private og selvejende tilbud bør medtænkes i lovforslaget, og gives særlig vægt, da disse erfaringsmæssigt har gode muligheder for at arbejde fleksibelt med særlige grupper. Vi har set gode eksempler i vores tilknyttede tilbud "Kringlebakken" og i SBBUs tilknyttede legested i Tingbjerg.
- Forslaget må ikke føre til kvalitetsforringelser vedrørende de nuværende institutionspladser. Der må derfor afsættes fuld økonomisk finansiering af de nye sprogpladser – så både institution som den enkelte kommune dækkes økonomisk ind for det forslaget vil koste. Investering i gode dagtilbud og inklusion er en god besparelse på sigt - forebyggelse viser sig at betale sig jf. SFI's forskning.
- Frie Børnehaver og Fritidshjem vægter børns rettigheder tungest, og vi ser det som institutionerne og samfundets vigtigste opgave, at understøtte børnenes forældre i at varetage deres børns tarv. Vi tror ikke på, at dette opnås gennem de foreslåede tvangs- og sanktionsmuligheder, tværtimod. Der er heller ikke anført straf i forhold til grundlovens bestemmelser om skolepligt, ligesom der ikke er anført straf i forbindelse med afskaffelse af revselsesrettens andet end de straffelovens almindelige bestemmelser omkring vold.
- Forslaget om et 30 timers gratis dagtilbud til tosprogede børn, som ikke i forvejen går i dagtilbud bør overvejes endnu engang. I lovforslaget er det kun de tosprogede børn, der får denne mulighed, men hvori ligger begrundelsen for at kunne forskelsbehandle tosprogede børn og etniske danske

børn? Der - hvor sprogvurderingen viser, at der er behov for særlig sprogstimulering - bør der ikke skeles til mængden af talte sprog i familien, men tages udgangspunkt i behovet, der skal udløse samme rettigheder.

- Vi tror, at tilbuddet om gratis institutionsplads de gode intentioner til trods, kan give grundlag for social ulighed mellem forskellige grupper, samt spekulation i få gratistilbud gennem en tilbageholdenhed ved selv at søge sit barn opskrevet til en daginstitutionsplads.
- Begrebet "gratis dagtilbud" er nyt, og vi mener, at der i mange andre sammenhænge end ved sprogproblemer vil være indsatsområder, hvor et sådan tilbud vil være oplagt at tilbyde, som et obligatorisk gratistilbud til f.eks. socialt understimulerede børn.
- Ordningen må være fleksibel, så børn kan indgå i institutionernes egne rytmer (f.eks. være der hele dage og dermed undgår at skulle gå ud af igangværende aktiviteter eller lege fordi tiden er rundet ud).

På landsforeningens vegne

Jens Terp, formand

&

Ebbe Søgaard, konstitueret direktør

Louise Schmidt Rasch / Charlotte Meibom
Socialministeriet - Departementet
Holmens Kanal 22
1060 København K
p-boern@sm.dk; cme@sm.dk

Vedrørende forslag til Lov om ændring af lov om dag-, fritids- og klubtilbud m.v. til børn og unge (dagtilbudsloven), lov om en børne- og ungeydelse og bekendtgørelse af lov om friskoler og private grundskoler m.v.

(Obligatorisk dagtilbud til tosprogede børn omkring 3 år m.v.)

FOA – Fag og Arbejde har følgende kommentarer til forslaget om obligatorisk dagtilbud til tosprogede børn:

Tosprogede børn med behov for sprogstimulering, hvor en af forældrene ikke er i arbejde, **skal** ifølge forslaget modtage 30 timers sprogstimuleringstilbud i et dagtilbud.

En analyse der fremgår af SFIs rapport "Børn og Unge i Danmark - Velvære og trivsel." udgivet 30.09. 2010 viser, at der er en meget lille etnisk og social skævhed i andelen af 3-årige børn, der bliver passet i hjemmet. I familier med forældre af dansk oprindelse er 99 pct. af de 3-årige indrullerede i et dagpasningstilbud, mens den sidste pct. bliver passet derhjemme. Blandt børn af anden etnisk oprindelse samt i familier, hvor ingen voksne i hjemmet er i arbejde, passes 3 pct. derhjemme. Det er således en meget lille gruppe børn, der bliver omfattet af forslaget. Det kan derfor opfattes som diskriminerende, at disse børn skal tvangsindskrives i dagtilbuddet. Især når forslaget om tvangsindskrivningen hæftes sammen med truslen om, at børneydelsen fratages børnene, hvis forældrene ikke vil modtage "tilbuddet".

Alene det, at det kan opfattes som diskriminerende og negativt af børnenes forældre, kan i øvrigt i sig selv være en barriere for en vellykket sproglig integration.

OECD rapporten "Migrant Education" fra 2010 siger blandt andet, at en negativ tone i debatten omkring tosprogede ødelægger skolernes mulighed for at gøre en forskel!

Dato:
10.01.2011

Sagsnummer:
11/1026

Ref.:
JASP/BIST

FOA

Stauings Plads 1-3
1790 København V

Telefon 4697 2626
Telefax 4697 2300

Giro 8 01 47 95

E-mail
foa@foa.dk
oaa@foa.dk

www.foa.dk

Endelig er vi i FOA bekymret for om, sprogstimuleringsstilbuddet i det hele taget bliver godt nok. Forslaget indebærer at kommunerne skal fremskaffe de nødvendige antal sprogstimulerings pladser i de eksisterende dagtilbud. Der kan efter FOAs opfattelse være en risiko for, at dette kan medføre oprettelse af pladser, hvor det måske ikke er hensigtsmæssigt p.g.a. de fysiske rammer, de pædagogiske rammebetingelser og evt. en manglende opkvalificering af det personale, der skal varetage den særlige sprogstimulering af børnene.

Ifølge OECD rapporten "Migrant Education" fra 2010, er der brug for mere målrettet udnyttelse af ressourcerne og en større pædagogisk professionalisme i undervisningen af tosprogede.

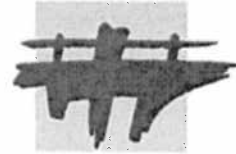
OECD foreslår bl.a., at vi udvikler læringsmiljøerne for de tosprogede ved at **styrke de pædagogiske professionelles kapacitet – altså læreres, lederes og pædagogers viden og kompetencer**. At forældre og lokalområdets ressourcer inddrages i højere grad. Og at vi udvikler en konsistent sprogpolitik, der bl.a. anerkender og værdsætter modersmålene.

Forslaget præsenterer sig som et forslag, der skal sende nogle positive signaler, men som i virkeligheden signalerer det modsatte af, hvad der måtte være tilsigtet, i forhold til at gøre noget positivt for de implicerede børn og deres forældre.

Med venlig hilsen

Jan Simon Petersen

faglig konsulent – FOA – Fag og Arbejde

Deutscher Schul- und Sprachverein
für Nordschleswig

Aabenraa, 5.1.2011

SOCIALMINISTERIET
Departementet
Holmens Kanal 22
1060 København K

Høring om:

Forslag til lov om ændring af lov om dag-, fritids- og klubtilbud m.v. til børn og unge (dagtilbudsloven), lov om en børne- og ungeydelse og bekendtgørelse af lov om friskoler og private grundskoler m.v.

Journalnr. 2010-6946

Deutscher Schul- und Sprachverein für Nordschleswig takker for muligheden at udtale sig om foreliggende ændringsforslag.

Foreningen har ingen bemærkninger til forslaget.

Med venlig hilsen
p.f.v.

(Claus Diedrichsen)
kontorleder
die@dssv.dk
tlf. dir. 7362 9171

Charlotte Meibom

Fra: Peter Højgaard [peter@lilleskolerne.dk]**Sendt:** 10. januar 2011 09:01**Til:** Børneenheden, Socialministeriet; Charlotte Meibom**Cc:** Trine.Frederiksen@uvm.dk**Emne:** SV: Forslag til Lov om ændring af lov om dag-, fritids- og klubtilbud m.v.

Socialministeriet

Vedr. Forslag til lov om ændring af lov om dag-, fritids- og klubtilbud m.v. til børn og unge (dagtilbudsloven), lov om en børne- og ungeydelse og bekendtgørelse af lov om friskoler og private grundskoler m.v.

Tak for invitationen til at deltage i høringen over udkast til ændring af bl.a. friskoleloven.

Lilleskolerne har ingen bemærkninger til de den del af forslaget, der vedrører lov om friskoler og private grundskoler. Lilleskolerne skønner, at forslagene på de to andre områder ikke har praktisk betydning for vore medlemsskoler og har vi derfor valgt at afstå fra at kommentere disse.

Venlig hilsen
Peter Højgaard Pedersen
sekretariatsleder

Ny Kongensgade 10, 1.
1472 København K
peter@lilleskolerne.dk
www.lilleskolerne.dk
Tlf. + 45 3330 7920
+ 45 4054 9766
Fax + 45 7020 2643

Fra: Trine.Frederiksen@uvm.dk [mailto:Trine.Frederiksen@uvm.dk]**Sendt:** 3. januar 2011 15:40**Til:** info Danmarks Privatskoleforening; Dssv@Dssv.Dk; Fkf@Kristne-Friskoler.Dk; Peter Højgaard; Erik Juul Hansen; Df@Friskoler.Dk**Emne:** Vs: Forslag til Lov om ændring af lov om dag-, fritids- og klubtilbud m.v.

Reference: 158.32H.031

Til skoleforeningerne for frie grundskoler

Se nedenfor høring fra Socialministeriet vedrørende et udkast til lovforslag om ændring af dag-, fritids- og klubtilbud til børn og unge (dagtilbudsloven), lov om børne- og ungeydelse og lov om friskoler og private grundskoler m.v.

Jeres eventuelle bemærkninger bedes sendt direkte til Socialministeriet. Bemærk fristen den 10. januar 2011

Socialministeriet
Holmens Kanal 22
1060 København K.

Friskolernes Kontor
Prices Havevej 11
5600 Faaborg

Telefon 62 61 30 13
Telefax 62 61 39 11

df@friskoler.dk
www.friskoler.dk

Giro 828-2218

Sendes via følgende e-mailadresser:
p-boern@sm.dk og cme@sm.dk

Dato: 06.01.11

Journal: 904

Høring om Forslag til Lov om ændring af lov om dag-, fritids- og klubtilbud m.v. til børn og unge (dagtilbudsloven), lov om børne- og ungeydelse og bekendtgørelse af lov om friskoler og private grundskoler. m.v.

Undervisningsministeriet har den 3. januar oversendt høringsmaterialet med oplysning om, at eventuelle bemærkninger skal sendes direkte til Socialministeriet. Dansk Friskoleforening skal takke for lejligheden til at afgive høringssvar, idet vi har enkelte bemærkninger at knytte til forslaget.

Bemærkninger til pkt. 1.

Der foreslås indsat en ny bestemmelse i dagtilbudsloven, hvorefter kommunalbestyrelsen skal sørge for et nødvendigt antal 30-timers pladser i dagtilbud efter § 19 stk. 2 og 3 ...

I betragtning af, at forpligtelsen til at udbyde sprogstimulering på linie med andre dagtilbud gælder for privatinstitutioner eller private dagpasningstilbud forekommer det ulogisk, at en kommune ikke kan placere 30-timers pladser på institutioner efter § 19 stk. 4. Når kommunen har en forpligtelse til at gennemføre sprogvurdering af alle børn i 3-års alderen, som ikke er optaget i et dagtilbud, forekommer det uhenigtsmæssigt, at den ikke kan sørge for 30-timers pladser i en privatinstitution, såfremt denne ligger tættest på hjemmet og i øvrigt er indstillet på og kvalificeret til at påtage sig opgaven.

Bemærkninger til § 3 pkt. 1 – 10

Dansk Friskoleforening kan tilslutte sig, at bestemmelserne om sprogstimulering svarende til folkeskolen ophæves i konsekvens af den tilsvarende ændring af folkeskoleloven af 11. juni 2010.

Bemærkninger til § 3 pkt. 11

Friskolelovens § 33 stk. 2. har hidtil indeholdt en anmeldelsespligt for en ikke-tilskudsberettiget friskole, hvis den etablerede sprogstimulering. Denne bestemmelse bør herefter ophæves, men det forekommer ganske uforklarligt, at disse skoler i stedet skal foretage en anmeldelse, når de begynder at give undervisning i børnehaveklasse. I friskolelovens § 8 findes en anmeldelsesforpligtelse til såvel hjemkommune som Undervisningsministerium, og alle skoler under loven er forpligtet til at tilbyde undervisning på alle klassetrin. Efter § 37 stk. 1. i den gældende lov skal såvel tilskudsberettigede som ikke-tilskudsberettigede friskoler desuden årligt meddele kom-

kommunen, hvilke elever, der går på skolen. Pkt. 11 bør helt udgå af friskoleloven, hvorefter § 33 stk. 3 skal ændres til stk. 2.

Bemærkninger til § 3 pkt. 12 og 13

Foreningen har ingen bemærkninger til de foreslåede konsekvensrettelser.

Med venlig hilsen
p.f.v.

Ebbe Lilliendal,
landsformand

Cecil Christensen,
kontorleder

København, den 5. januar 2011

Socialministeriet
Departementet
Holmens Kanal 22
1060 København K.

Att.: Louise Schmidt Rasch / Charlotte Meibom
J.nr.: 2010-6949

Fremsendt som e-post til følgende e-mailadresser: p-boern@sm.dk og cme@sm.dk

Høring over udkast til forslag til Lov om ændring af lov om dag-, fritids- og klubtilbud m.v. til børn og unge (dagtilbudsloven), lov om en børne- og ungeydelse og bekendtgørelse af lov om friskoler og private grundskoler m.v.
(Obligatorisk dagtilbud til tosprogede børn omkring 3 år m.v.)

Idet vi takker for muligheden for at afgive et høringssvar vedrørende ovenstående lovforslag, følger her Danmark Privatskoleforenings kommentarer m.v.:

Vedr. § 1 (tilbuddet om sprogstimulering mv.):

Foreningen anerkender den anførte begrundelse for lovforslaget, som tilsigter, at alle børn i en tidlig alder skal have en mulighed for at udvikle de dansksproglige kompetencer, som sikrer, at børnene har de nødvendige sproglige kompetencer, når de begynder i skole.

Kommunalbestyrelsen har ansvaret for, at der gives sprogstimulering til børn, som på baggrund af en sprogvurdering vurderes at have behov for sprogunderstøttende aktiviteter. Kommunalbestyrelsen skal give et tilskud til et barn, der optages i et sprogstimuleringsstilbud i form af et 30-timers dagtilbud. Tilskuddets størrelse vil blive fastsat på bekendtgørelsesniveau. Tilskuddet vil blive fastsat til 100 % af den budgetterede bruttodriftsudgift for den plads, som barnet modtager, således at forældrenes egenbetaling bortfalder. Det konstateres med tilfredshed, at en fri grundskole, der for børn, der er fyldt mindst 2 år og 6 måneder, for tiden, indtil de begynder i børnehaveklasse, varetager opgaver som privatinstitution eller privat dagpasning efter bestemmelserne herom i lov om dag-, fritids- og klubtilbud m.v. til børn og unge (dagtilbudsloven), tilsvarende og fortsat vil kunne udbyde sprogstimulering i henhold til dagtilbudsloven samt iht. "Lov om friskoler og private grundskoler", § 36 a, stk. 2 modtage et tilskud svarende til 100 % af den budgetterede bruttodriftsudgift for den plads, som barnet modtager.

Vedr. § 2 (lov om børne- og ungeydelse):

Vedr. bortfald af børneydelsen: Ingen bemærkninger

Vedr. § 3 (ændringer i lov om friskoler og private grundskoler (lovbekendtgørelse nr. 755 af 24. juni 2010):

Ændringerne hænger udelukkende sammen med, at reglerne vedr. sprogvurdering og stimulering, som de var fastsat i lov om folkeskolen og i friskoleloven med henvisninger til folkeskoleloven og dagtilbudsloven, nu konsekvent er samlet i dagtilbudsloven. Dette medfører en række ubetydelige konsekvensændringer i teksten, som vi i øvrigt ingen kommentarer har til.

Vedr. § 4 (ophævelse af friskolelovens regler pr. 1. august 2010):

Er selvfølgelig problematisk, hvis det medfører, at sprogstimuleringstilbud på de frie grundskoler i foråret 2011 – altså forud for lovforslagets ikrafttrædelsesdato pr. 1. juli 2011 – ikke tilskudsdekkes. Det skal præciseres, at kommunerne ift. de private grundskoler frem til august 2011 skal dække disse aktiviteter efter nugældende regler.

Med venlig hilsen
p.f.v.

Kurt Ernst
Formand

Ebbe Forsberg
Sekretariatsleder

Dato: 04-01-2011
Deres ref.:
Vor ref.: 01-PØS/20003
Sagsbehandler: LRC/
PØS

**Vedr. Høring over forslag til Lov om ændring af lov om dag-, fritids- og klubtilbud m.v.
(Obligatorisk dagtilbud til to-sprogede børn omkring 3 år m.v.)**

BUPL takker for modtagelse af ovenstående udkast til lovforslag.

BUPL hilser det velkomment, at der i stigende grad er opmærksomhed på, at barnets første år er afgørende for, hvordan det klarer sig sidenhen. Forskningen viser, at socialt udsatte børn i særlig grad har gavn af at gå i daginstitution, hvor pædagogerne kan understøtte barnets sociale, sproglige og læringsmæssige udvikling. Målsætningen og intentionen bag lovforslaget om at to-sprogede børn i højere grad end i dag skal kunne profitere af et pædagogisk tilbud er BUPL derfor enig i.

BUPL ser imidlertid en række problemer i lovforslaget, som det foreligger nu, herunder:

- Tvangs- og sanktionselementet
- At målgruppen ikke rummer dansksprogede børn med samme behov
- Øget bureaukrati som konsekvens af forslaget
- Manglende kontinuitet for barnet, hvis familiens arbejdssituation ændres
- Manglende fokus på kompetenceudvikling som forudsætning
- Sammenhæng i sprogbrugen i forslaget og klarhed om tilbuddets indhold

Tvangs- og sanktionselementet

Barnets tid i institution lykkes bedst, hvis institutionen og forældrene kan samarbejde. Et godt samarbejde skaber det bedste grundlag for en tryk hverdag og støtter dermed barnets udvikling og læring. Dette forudsætter, at forældrene er blevet overbevist om og anerkender, at et daginstitutionstilbud er til deres barns bedste. Nogle kommuner gør allerede i dag en glimrende opsøgende og vejledende indsats på dette område f.eks. Ishøj.

BUPL finder det dybt problematisk at der i lovforslaget foreslås økonomiske sanktioner mod de forældre, der er modvillige. Det vil kun give yderligere problemer for familier, som allerede har det svært.

BUPL foreslår, at lovforslaget ændres således at der i stedet fokuseres på en skærpet forpligtelse for kommunerne til at foretage en systematisk opsøgende og vejledende indsats for at få alle børn i daginstitution. Eventuelt understøttet gennem økonomiske incitament.

Alternativt kan kommunens forpligtelse til vejledning som minimum skærpes i det nuværende forslag, så tvang reelt bliver et absolut sidste skridt.

Et øget fokus på samarbejde med familierne vil også kunne have den effekt, at flere af børnene vil starte i institution allerede i vuggestuealderen. En udvikling, som vil støtte denne gruppe børn og målet med lovforslaget yderligere, da forskning viser, at barnets daginstitutionstid bør være *mindst* 3 år for, at det kan klare sig i skolen på lige fod med dansk-sprogede.

Målgruppen for lovforslaget

I bemærkningerne i lovforslaget henvises der til forskningsresultater som viser, at dagtilbud har stor betydning for, hvordan børn klarer sig senere i uddannelsessystemet og i livet. Denne forskning bruges som argumentation for at sikre, at de to-sprogede børn med sproglige udfordringer får del i et pædagogisk tilbud. Men lovforslaget drager ikke samme konsekvens i forhold til de dansksprogede børn, som sprogvurderes til at have særlige (sproglige) udfordringer og hvis forældre er arbejdsløse. Forskningen viser, at disse børn i lige så høj grad har gavn af et dagtilbud, blandt andet fordi den sproglige udvikling fremmes et læringsmiljø, som det er vanskeligt for udsatte forældre at skabe hjemme.

BUPL foreslår, at dansksprogede og tosprogede ligestilles i lovgivningen.

Øget bureaukrati

BUPL vurderer, at ordningen vil medføre et øget bureaukrati bl.a. som følge af de 30 timers-dagtilbud, som kommunerne fremadrettet forpligtes til at administrere. Det er erfaringen fra allerede eksisterende modulordninger i kommunerne, at det er en stor administrativ og praktisk belastning for institutionerne, at skulle sikre, at forældrene kun benytter dagtilbuddet i det fastsatte antal timer.

BUPL vil derfor foreslå, at børn i målgruppen gives et sprogstøttende tilbud i form af et dagtilbud, der skal benyttes minimum 30 timer om ugen, f.eks. i minimum fastlagte tidsrum.

Det vil være langt bedre og mindre bureaukratisk end at der i loven indføres en ny forsyningsforpligtelse for kommunerne i relation til 30-timers dagtilbud. BUPL vil desuden anbefale, at der i et efterfølgende vejledningsarbejde formuleres retningslinier for hvordan timetallet opgøres i forbindelse med ferier, fridage, sygdom m.v.

Betydningen for barnet hvis familiens arbejdssituation ændres

BUPL forudser en række kasteboldssituationer for barnet, hvis begge forældre kommer i arbejde og barnet ikke længere skal gives et dagtilbud på 30 timer. Eller f.eks. skal overflyttes til et 15 timers tilbud. *Muligheden for at kunne bevare den samme*

dagtilbudsplads, når forældrene kommer i arbejde bør som minimum indskrives i loven. Ellers fungerer forslaget stik imod hensigten.

Kompetenceudvikling er en forudsætning

Det fremgår af bemærkningerne til nr. 2 (§11 stk 5), at de børn som skal modtage sprogstimulering i form af et 30-timers dagtilbud har "behov for sprogstimuleringsindsats der ligger udover de almindelige pædagogiske aktiviteter i dagtilbuddet". BUPL er enig i, at et særligt tilbud – som implementeres ved tvang overfor forældrene – må forudsætte at tilbuddet reelt kan bidrage kvalificeret til en sproglig udvikling hos barnet. Vi mener derfor, at det klart bør fremgå, at dette tilbud gives under ansvar af personer der som minimum har en pædagoguddannelse, gerne suppleret med efter- eller videreuddannelse.

Uanset om forældrene er blevet overtalt eller tvunget må det forudsætte en opkvalificering i de dagtilbud, som skal modtage de pågældende børn. Dels en sikring af pædagogernes viden om sprogstøttende aktiviteter i 3 – 6 års-alderen og vurderinger af barnets sproglige udvikling, dels opkvalificering i fht. forældrekontakten til forældre, som må forventes at være i en udsat position med behov for mere støtte og vejledning fra pædagogerne end normalt og i fht. samarbejdet med forældre, som ikke selv har ønsket tilbuddet.

Kursusudbuddet og efteruddannelses tilbuddene er langt hen ad vejen til rådighed i dag, men kommuner og institutioner benytter dem ikke i tilstrækkelig grad, bl.a. fordi reduktioner i medarbejdergrupperne har betydet, at det til tider kan være svært at forlade institutionerne. *BUPL vil derfor foreslå, at der i tilknytning til lovforslaget arbejdes med tiltag, som sikrer vikardækning på institutionerne eller rotationsordninger, når en del af det pædagogiske personale skal opkvalificeres for at indfri lovens formål.*

Sammenhæng i sprogbrugen i forslaget og klarhed om tilbuddets indhold

Helt overordnet anvendes der i lovforslaget forskellige begreber om den aktivitet barnet skal tilbydes på baggrund af resultaterne af en sprogvurdering. I BUPL har vi tidligere peget på, at begrebet sprogstimulering sender forkerte signaler fordi begrebet stimuli henviser til en forældet teoretisk tænkning.

BUPL foreslår, at der gennemgående benyttes begrebet "fokuseret eller særlig støtte til sproglig udvikling", for dermed at lave en kobling af lovforslaget til sprogbrugen i sprogvurderingerne, som er kendt af pædagoger eller alternativt at begrebet sprogstimulering erstattes af begrebet "støtte til sproglig udvikling".

I bemærkningerne til nr. 2 (§11 stk 4 linje 11) omtales, at "to-sprogede børn har brug for et egentligt undervisningstilbud".

BUPL foreslår, at det i stedet formuleres således: "at to-sprogede børn har brug for et egentligt læringstilbud med relevante sprogunderstøttende aktiviteter". Herudover foreslår BUPL, at det i vejledningsform fastlægges, hvad tilbuddet som minimum skal rumme. Dette

vil også gøre det lettere at vurdere sagerne i de tilfælde, hvor forældre selv ønsker at varetage opgaven eller hvor en gruppe forældre opretter et privat tilbud.

Sidst ønsker vi at pege på, at det er uklart i lovforslaget, hvordan indberetninger i henhold til lovforslagets §11a stk 2 til brug for bortfald af børnefamilieydelsen skal fungere, herunder hvilke registreringer fra daginstitutionernes personale, der er forudsat på dette område. Såfremt lovforslagets delelementer vedrørende tvang og sanktion fastholdes – hvilket BUPL på ingen måde anbefaler – bør det klargøres hvordan lovgiver forestiller sig systemet vedrørende indberetning og kontrol.

Med venlig hilsen

f. Henning Pedersen
Forbundsformand

Lisbeth Raahauge´
Konsulent, BUPLs forbundshus

Socialministeriet
Departementet
Holmens kanal 22
1060 København K

Dato: 10. januar 2011 /asl

Høring - Udkast til forslag til Lov om ændring af lov om dag-, fritids- og klubtilbud m.v. til børn og unge (dagtilbudsloven), lov om en børne- og ungeydelse og bekendtgørelse af lov om friskoler og private grundskoler m.v.

Børne- og Kulturchefforeningen (BKF) har modtaget forslag til lov om ændring af dagtilbudsloven, for så vidt angår obligatorisk dagtilbud til tosprogede børn omkring 3 år mv. BKF vil gerne takke for muligheden for at kommentere lovforslaget.

BKF er enig i, at alle småbørn skal sikres mulighed for at tilegne sig et mangfoldigt og aktivt dansk sprog, inden de når skolealderen. Vi er ligeledes enige i intentionen om at sikre, at børns tilegnelse af dansk sprog ud over i det hjemlige miljø bedst sker i dagtilbudsregi, som er integreret del af det pædagogiske arbejde med børnene.

BKF er enig i, at tosprogede børn kan have behov for en udvidet dansk sprogstimulering. Vi konstaterer, at kommunerne generelt oplever, at de tosprogede familier sender deres 3 til 5 årige børn i dagtilbud. Det bør derfor overvejes, om trusler om økonomiske sanktioner vil have den ønskede effekt. Trusler kan medvirke til, at der skabes et modsætningsforhold mellem den tosprogede familie, som tvinges til at sætte deres børn i dagtilbud, og dagtilbuddets ansatte, som ikke vil virke fremmede for samarbejdet mellem dagtilbud og familie. Det bør derudover overvejes om en lovændring, som har en lille målgruppe, kan få konsekvenser for de mange tosprogede børn, som allerede i dag går i dagtilbud.

Mange kommuner har valgt at lade de nuværende 15 timers sprogtilbud ligge adskilt fra de almindelige dagtilbud. Dermed har 15 timers tilbuddet ikke virket som en konkurrent til det almindelige dagtilbud.

• |

Sekretariat: Ørbækvej 100, blok 1, 5220 Odense SØ
Tlf.: 6551 5001 mobil: 2051 6838 fax: 6551 5015 bkfi@bkchefer.dk www.bkchefer.dk

BKF konstaterer, at der med indførelse af et 30 timers gratis tilbud i det almindelige dagtilbudsregi er lagt op til en obligatorisk ordning med modultilbud inde i de øvrige tilbud. Lovændringen forudsætter et meget fleksibelt system med pladstilbud for gruppen af tosprogede børn med sprogstimuleringsbehov, idet kommunen skal ændre sprogstimuleringsstilbuddet fra og til 15 og 30 timer, alt afhængigt af forældrenes beskæftigelsessituation.

Såfremt sprogstimuleringsstilbuddet skal tage udgangspunkt i et barns behov for stabile voksenkontakter og venskaber med andre børn skal barnet kunne blive gående i dagtilbuddet, selvom forældrenes beskæftigelsessituation ændres. Det vil betyde, at dagtilbuddet skal kunne flekse mellem et gratis 15 og et gratis 30 timers tilbud for hvert tosproget barn med sprogstimuleringsbehov. Lovforslaget vil således tvinge alle kommuner til at etablere modulordninger for denne gruppe børn, hvilket får konsekvenser for hele det pædagogiske tilbud. For mange kommuner vil det betyde, at de vil skulle etablere pladser, som kun anvendes delvist og i dele af åbningstiden. Det vil medføre øgede udgifter for kommunerne.

BKF frygter, at en del af de tosprogede børn, som i dag frekventerer et fuldtidstilbud, vil overgå til et gratis 30 timers tilbud, såfremt det vurderes, at barnet har behov for en særlig sprogstimuleringsindsats. For kommuner med mange tosprogede børn, som går i daginstitution, vil det være et tilbageslag. Både i forhold til den almindelige integration og i forhold til en øget økonomisk udgift.

BKF skal samtidig gøre opmærksom på, at lovforslaget medfører øgede udgifter til administration og tilsyn.

Der vil være en øget administrativ kontrol med, at de tosprogede børn med sprogstimuleringsbehov kommer i dagtilbuddet.

Der skal gennemføres løbende sprogvurderinger, som kan godtgøre, hvorvidt barnet fra det er 3 år og til skolestart fortsat har behov for den særlige sprogstimulering, der giver forældrene pligt til at lade deres barn gå i et 15 eller 30 timers tilbud.

Der skal løbende ske tilpasning af sprogstimuleringspladser på henholdsvis 15 og 30 timer, og der skal følges op på ændringer i forældrenes beskæftigelsessituation, så tilbuddet til barnet tilpasses beskæftigelsen.

Der skal etableres et kommunalt tilsyn, der kan håndtere både godkendelse af forældrehjemmeundervisning før igangsættelse og løbende tilsyn med hjemmeundervisningen.

Der skal etableres et kontrolsystem, der træffer afgørelse om at standse børneydelsen til forældre, som ikke vil lade deres børn sprogvurdere og deltage i et 15 eller 30 timers tilbud.

Alle elementer medfører øgede udgifter for kommunerne og er en forøgelse af den administrative opgave, kommunerne skal løse.

BKF vil foreslå, at lovforslaget i stedet ændres, således at kommunen vurderer det enkelte tosprogede barns behov for sprogstimulering, og tilbyder det en sprogplads i et dagtilbud på mindst 15 timer ugentligt.

Det fremgår af lovforslaget, at sprogvurdering og sprogstimulering varetages af personer, der har særlige kvalifikationer til at varetage opgaven. Det beskrives i bemærkningerne til lovforslagets enkelte bestemmelser, at der hermed menes uddannede pædagoger, eller pædagogisk personale med en PGU eller en PAU uddannelse. I forhold til sprogstimulering af tosprogede børn, skal det nævnte personale endvidere gennem uddannelse have erhvervet sig den nødvendige faglige viden om andetsprogstilegnelse og tosprogede børns sprogudvikling eller på anden vis via erfaring have erhvervet denne viden.

BKF vil foreslå, at dette ændres, for at sikre at der etableres et højt pædagogisk niveau for sprogstimuleringen, således at alene uddannede pædagoger eller andre med tilsvarende uddannelse kan varetage opgaven. For arbejdet med tosprogede børn anbefaler vi, at det præciseres, at alene uddannede pædagoger med yderligere viden om andetsprogstilegnelse eller andre med tilsvarende uddannelse kan varetage opgaven.

BKF skal anmode om, at der i lovforslaget tages stilling til, hvorvidt private institutioner og private pasningsordninger kan meddele, at de vil varetage den fornødne sprogstimulering af de tosprogede børn.

Med venlig hilsen

Børne- og Kulturchefforeningen
Kontaktpersoner i Børne- og Kulturchefforeningen er:
Formand for bestyrelsen Klaus Majgaard (tlf: 20 51 68 38/ 65 51 50 01 eller klm@odense.dk)
Bestyrelsesmedlem Lars Sloth (tlf: 99 17 24 45/ 20 88 11 80 eller lasl@thisted.dk)

Med venlig hilsen

Lars Sloth
Bestyrelsesmedlem

Børneråd

Socialministeriet

Departementet
Holmens Kanal 22
1060 København K
sm@sm.dk

Att: p-boern@sm.dk og cme@sm.dk

Børnerådet
10. januar 2011

Sagsnr.:
XXXX

Børnerådets høringssvar vedr.:

Forslag til Lov om ændring af lov om dag-, fritids- og klubtilbud m.v. til børn og unge (dagtilbudsloven), lov om en børne- og ungeydelse og bekendtgørelse af lov om friskoler og private grundskoler m.v.

(Obligatorisk dagtilbud til tosprogede børn omkring 3 år m.v.)

Børnerådet støtter op om intentionen bag det fremsendte lovforslag, nemlig at give alle børn lige muligheder for at begå sig i det danske samfund og give alle børn så gode uddannelsesforudsætninger som muligt. Erfaringerne har vist, at der er et behov for at styrke børns sprogkunderskaber, idet en del børn ved skolestart ikke har de fornødne dansksproglige færdigheder, som kan understøtte en kvalificeret grunduddannelse. Børnerådet finder imidlertid lovforslaget problematisk af flere grunde.

Formålet med loven er, at alle børn i en tidlig alder får mulighed for at udvikle dansksproglige kompetencer. Det er imidlertid Rådets opfattelse, at dette lovforslag ikke har fokus på børns tarv, men i højere grad har et ønske om at ramme forældre med anden etnisk baggrund uden for beskæftigelse. Her er tale om tvang, stigmatisering af forældre og sammenknytning af arbejdsløshed og sprogudvikling. Børnerådet kan ikke bakke op om forslaget om at gøre dagtilbud obligatorisk for tosprogede børn med sprogvanskeligheder, hvis ene eller begge forældre er uden for beskæftigelse, alene ud fra det forhold, at familien har anden etnisk og sproglig baggrund end dansk. Forslaget synes at bygge på formodninger, som Rådet ud fra et retssikkerhedsmæssig synsvinkel ikke mener, kan danne grundlag for de foreslåede sanktioner.

Børnerådet så hellere, at barnets trivsel og udvikling samt eventuelle sociale indikatorer i familien var i fokus for en intervention, frem for forældrenes ikke-danske baggrund og manglende beskæftigelse.

I bemærkningerne til lovforslaget, under overskriften § 11, stk. 5 er ny, andet afsnit tredje linie, står der:

”Tosprogede børn, hvor en eller begge forældre ikke er i beskæftigelse, er udsatte for at have sproglige vanskeligheder. Undersøgelser viser således, at forældres manglende beskæftigelse og deraf ofte følgende lave indkomst, har negativ betydning for barnets sproglige udvikling.”

Børnerådet finder denne passage vildledende. Med ordet ”således” sammenkobles resultater fra undersøgelser af forældres (ikke tosprogede forældres) manglende beskæftigelse og sandsynligheden for at deres børn har sproglige vanskeligheder med påstanden om, at tosprogede børn, hvis ene forælder går hjemme, oftere har sproglige vanskeligheder. Børnerådet mener ikke, der er videnskabeligt funderet belæg for at drage en sådan konklusion. Der savnes i så fald en præcisering af hvilken undersøgelse, der henvises til her.

Passagen er problematisk, fordi den fungerer som begrundelse for den diskrimination, man med ikrafttrædelsen af denne lov, vil udøve mod forældre med andet modersmål end dansk.

Desuden er Rådet grundlæggende af den opfattelse, at forældres ansvar støttes bedst via dialog og ikke ved hjælp af tvang og økonomiske sanktioner. Til dette er det også vigtigt at påpege, at der ikke eksisterer dokumentation for at straffende foranstaltninger over for forældre kan fremme forældreansvar i en positiv retning. Derimod tyder den eksisterende forskning på, at sanktioner over for forældre i de hårdest belastede familier kan føre til forværring af familieforholdene.

Synet på tosprogede børn og tilegnelsen af dansk

Børnerådet finder det endvidere problematisk, at tosprogede børn i denne sammenhæng ikke opfattes som børn *med to sprog*, men alene som børn med *manglende dansk*, dvs. som mangelfuldt eller forsinkede tosprogede. Deres modersmål betragtes ikke som en resurse, og det anerkendes intet sted, at netop barnets beherskelse af modersmålet er en forudsætning for, at det kan tilegne sig dansk. Kriteriet for børnenes sprogstimulering er deres dansktilegnelse og ikke deres tosprogede udvikling. Det er i adskillige undersøgelser bevist, at denne type sproglig assimilation ikke virker, men alene stigmatiserer børn, forældre og til tider også daginstitutioner.

En god sprogudvikling på modersmålet kan senere eller sideløbende overføres til et andet sprog, hvis barnet er trygt, føler sig velkommet og befinder sig i et sprogpædagogisk velfunderet miljø, hvor pædagogerne ved noget om andetsprog og tosprogethed. Den sproglige udvikling kan ikke isoleres fra barnets sociale udvikling. Det er ikke blot et spørgsmål om at få påfyldt tilstrækkelige mængder dansk. Det er derimod gennem interaktion med andre mennesker, at sproglig (dvs. kommunikativ) kompetence tilegnes. Et sprogstimulerings tilbud i form af et 30timers dagtilbud er i sig selv ikke tilstrækkeligt, hvis barnet ikke får støtte til at

udvikle sig socialt. Tosprogede børn med behov for sprogstimulering har behov for rammer med kvalificerede voksne, som vægter og støtter op om børnenes legerelationer og deres kommunikative resurser - med basis i en deltagende pædagogik. Der savnes en præcisering af, hvad et sprogstimuleringstilbud konkret indebærer.

Behovet for kontinuitet

Børnerådet er bekymret over de mulige konsekvenser, som følgende passage fra bemærkningerne til lovforslaget, kan have for børn:

”Det foreslås, at forældrenes pligt til at lade deres barn optage i et sprogstimuleringstilbud i form af et 30-timers dagtilbud skal ophøre, når formålet er opnået, dvs. når barnet har de nødvendige dansksproglige kompetencer, eller hvis begge forældre igen kommer i beskæftigelse.”

Børnerådet mener ikke, at man her varetager barnets tarv: Rådet frygter, at børn, som har modtaget et gratis dagtilbud grundet den ene forælders manglende beskæftigelse, risikerer at blive taget ud af dette dagtilbud, hvis begge forældre kommer i beskæftigelse og derfor ikke længere kan få friplads til barnet. Der tages altså ikke højde for barnets behov, hvis det risikerer at blive flyttet ud af dagtilbuddet, når pligten – og dermed det gratis tilbud – ophører. I en situation, hvor begge forældre er i arbejde, den ene forælder bliver arbejdsløs, får et arbejde i 6 måneder for herefter at blive fyret, risikerer barnet altså i princippet at blive udsat for adskillige skift imellem forskellige sprogstimuleringstilbud i og uden for dagtilbud. Børnerådet mener, at barnets behov til enhver tid bør stå i centrum. Det bør derfor fremgå af bemærkningerne til loven, hvordan man vil sikre barnet kontinuitet og tryghed.

I relation til ovenstående citat, finder Børnerådet det endvidere uklart *hvem*, der afgør, om målet er opnået og ud fra *hvilke kriterier* dette vurderes. I bemærkningerne til lovforslaget nederst side 8 nævnes bl.a., at ”sprogvurderingen skal bruges som afsæt for at identificere børnenes ressourcer (...)”

Børnerådet finder det bemærkelsesværdigt, at en sprogvurdering, der skal bruges som afsæt for at identificere børnenes resurser, ikke nævner et ord om børnenes sproglige kompetencer på modersmålet. Der savnes en konkretisering af, hvilke kriterier børnenes sprog vurderes ud fra.

Med venlig hilsen

Lisbeth Zornig Andersen
Formand

Annette Juul Lund
sekretariatschef

Socialministeriet
Departementet
Holmens Kanal 22
1060 København K

Sendt pr. e-mail til: p-boern@sm.dk og cme@sm.dk

Hørings svar vedrørende Lov om ændring af lov om dag-, fritids- og klubtilbud m.v. til børn og unge (dagtilbudsloven), lov om børne- og ungeydelse og bekendtgørelse af lov om friskoler og private grundskoler m.v.
(Obligatorisk dagtilbud til tosprogede børn omkring 3 år m.v.).

Socialministeriet har ved brev af den 20. december 2010 anmodet om KL's kommentarer til ovenstående lovforslag. Lovforslaget om ændring af dagtilbudsloven indeholder følgende ændring af de eksisterende regler:

- Etablering af 30-timers pladser samt mulighed for gratis dagtilbudsplads
- Præcisering af regel vedr. omfanget af sprogstimulering til tosprogede børn uden for dagtilbud med behov for sprogstimulering.
- Ny regel om sprogstimuleringstilbud til tosprogede børn, hvor én eller begge forældre ikke er i beskæftigelse herunder forældrenes forpligtelse til at lade deres barn deltage i sprogvurdering og en eventuel sprogstimulering.
- Ny regel om standsning af børneydelsen.
- Ny regel om ministerens bemyndigelse til på bekendtgørelsesniveau at fastsætte regler om hvilke personer, der ikke er i beskæftigelse, og som kommunalbestyrelsen skal anvende ved vurdering af 30-timers dagtilbud.

Lovforslaget er en del af regeringens ghettoplan fra oktober 2010 "Ghettoen tilbage til samfundet".

Den 10. januar 2011

Jnr 03.04.00 K04
Sagsid 000225616

Ref TSN
tsn@kl.dk
Dir 3370 3426

Weldekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

Tlf 3370 3370
Fax 3370 3371

www.kl.dk

1/5

KL's hovedsynspunkt til lovforslaget

KL er positiv overfor regeringens ønske om at yde støtte i form af sprogstimulering til tosprogede børn, som har vanskeligheder med at lære det danske sprog. Intentionen om at støtte tosprogede børns sprogudvikling som en integreret del af dagtilbudsydelsen hilses velkommen.

Imidlertid medfører lovforslaget tvang i form af forældres pligt til at modtage sprogstimulering til deres barn. KL mener, at tvang giver risiko for en dårlig start for barnet.

KL anerkender, at der er en systematisk sammenhæng mellem længden af forældres uddannelse og placering af børn i indsatsgrupper. Med da man ikke kan tale om direkte årsagssammenhænge, synes forslaget at være meget vidtgående.

Forslaget omhandler et begrænset antal familier i målgruppen, hvorfor op-søgende arbejde i forhold til de konkrete familier vil være et bedre udgangspunkt for både barn og forældre.

KL er kritisk over for, at regeringen vil indføre regler, der vil give kommunerne nye administrative opgaver. Det gælder i særlig grad øget administration af 30-timers pladser, standsning af udbetaling af børneydelsen samt kontrol af, hvorvidt forældrene overholder deres forpligtelse. Endvidere gælder det i særlig grad øget administration i forbindelse med at koordinere oplysninger om forældres arbejdsmarkedstilknnytning med oplysninger om deres børns sproglige niveau.

KL tager forbehold for de økonomiske konsekvenser, som følge af øgede administrative opgaver samt de øgede udgifter ved oprettelse og drift af dagtilbudspladser uden opkrævning af forældrebetaling.

KL's uddybende bemærkninger til lovforslaget

Etablering af 30-timers pladser samt mulighed for gratis dagtilbudsplads

Ifølge forslaget skal kommunalbestyrelsen sørge for det nødvendige antal 30-timers pladser i dagtilbud. Med forslaget forpligtes kommunerne til at stille gratis pladser til rådighed i almindelige dagtilbud. Ved at gøre ordningen obligatorisk lægges der op til, at kommunerne etablerer "modulpladser" med begrænset udnyttelsesgrad set i forhold til en fuldtidsplads. Denne fleksibilitet er problematisk ud fra et kapacitetsmæssigt hensyn, hvilket også skaber en uhensigtsmæssighed i den økonomiske styring af personaleudgifter.

Forslaget medfører krav om fleksibilitet i de personaleressourcer, der nødvendigvis må være til rådighed, når efterspørgselen af 30-timers pladser vil variere i takt med forældrenes varierende tilknnytning til arbejdsmarkedet.

KL er bekymrede for, at sprogvurderingerne af de helt små børn på 2 år og 10 måneder relativt ofte vil tilsige, at børnene har brug for sprogstimulering, da tosprogede småbørn generelt set har en senere dansksproglig udvikling end børn med dansk som modersmål.

Ved at gøre det gratis pasningstilbud obligatorisk er der risiko for, at man skaber uheldige incitamenter, hvor forældrene kan vente med at indskrive barnet i dagtilbud, indtil man har mulighed for at modtage en gratis plads. Det medfører dermed risiko for, at barnet først indskrives i dagtilbud på et senere tidspunkt, og dermed først senere kommer ind i et sprogstimulerende fællesskab.

Der kan dermed opstå en barriere i forhold den tidlige indsats og integration, såfremt forældre venter med at indmelde barnet i dagtilbud til det er nær de 3 år og dagtilbudspladsen er gratis.

Forslaget indebærer økonomiske konsekvenser for kommunerne. Derfor forudsætter KL, at kommunerne kompenseres for de øgede udgifter i forbindelse med etablering af 30-timers pladser.

Præcisering af regel vedr. omfanget af sprogstimulering til tosprogede børn uden for dagtilbud med behov for sprogstimulering.

KL finder, at begrebet *omfanget* af sprogstimulering er uklart og undefinerbart ud fra den betragtning, at sprogstimulering i praksis foregår i almene sammenhænge i dagtilbuddene. Det er derfor vigtigt at præcisere, at der ikke er tale om et undervisnings- eller behandlingstilbud af et vist *omfang*. Det harmonerer dårligt med det brede læringsbegreb, som dagtilbudsloven i øvrigt bygger på. Det bør derfor præciseres, at der er tale om sprogstimulerende aktiviteter og ikke et skolelignende tilbud.

Særligt i dagtilbud med stor repræsentation af tosprogede børn er det vigtigt at sikre, at *omfanget af sprogstimulering* mest optimalt skal sigte mod at foregå både i mindre grupper af børn og i det samlede børnefællesskab i dagtilbuddet.

Regel om sprogstimuleringstilbud til tosprogede børn, hvor én eller begge forældre ikke er i beskæftigelse herunder forældrenes forpligtelse til at lade deres barn deltage i sprogvurdering og en eventuel sprogstimulering

I bemærkningerne til lovforslaget lægges der op til, at sprogstimuleringstilbuddet skal opretholdes, indtil formålet er opnået, dvs. indtil barnet behersker dansk på et niveau med jævnaldrende børn, eller indtil kriteriet om, at den ene eller begge forældre ikke er i beskæftigelse, ikke længere er opfyldt.

Begrebet indtil barnet behersker dansk på niveau med jævnaldrende børn er en uklar formulering. Variationen af jævnaldrendes sproglige udvikling er stor, og tosprogede børns udvikling af dansksproglige kompetencer sker langsommere end for jævnaldrende børn med dansk som modersmål. Samtidig er det vanskeligt at vurdere, hvorvidt tosprogede børns sproglige udvikling falder indenfor den almindelige aldersspredning blandt jævnaldrende børn, eller om barnet fortsat har sproglige vanskeligheder og dermed behov for sprogstimulering. Årsagen til denne problemstilling er, at der i Danmark mangler viden om, hvordan vi bedst understøtter sproget hos nogle grupper af børn.

KL foreslår derfor, at formuleringen indtil barnet behersker dansk på niveau med jævnaldrende børn udgår. I stedet foreslås det erstattet med, at der foretages en faglig vurdering, der viser, om barnet er på vej i en god sproglig udvikling. Endvidere at sprogstimuleringsstilbuddet opretholdes så længe det skønnes nødvendigt.

I forslaget gøres det obligatoriske dagtilbud afhængig af forældrenes beskæftigelsessituation. Hvis forældrene kommer i beskæftigelse, og de således ikke længere har pligt til en 30-timers gratis plads, skal barnet modtage 15 timers sprogstimulering, hvis målet for barnets sproglige udvikling ikke er opnået. Det er uklart, hvordan man kommer frem til, at barnets sprogstimuleringsbehov kan ændre sig fra 30-timer ugentligt til 15 timer, hvis forældrene kommer i beskæftigelse.

Ligeledes er det uklart, hvorvidt den gratis 30-timers plads skal overgå til et blive en fuldtidsplads med forældrebetaling, såfremt forældrene kommer i beskæftigelse.

Såfremt forældrene kommer i beskæftigelse og som en konsekvens heraf skal betale for en fuldtidsplads, der hidtil er stillet gratis til rådighed, kan det betyde, at forældrene herefter vælger at udmelde barnet igen og tilvejebringer anden pasning.

Endelig ligger der et kontrolaspekt i lovforslaget, som kan risikere at række langt ind i hverdagen i dagtilbuddenes samarbejde med forældrene. Kontrolaspektet kan medføre uheldige samarbejdsrelationer mellem personale og forældre i dagtilbuddene, såfremt den obligatoriske 30-timers dagtilbudsplads ikke udnyttes fuldt eller delvist. Det er uklart, hvorvidt der vil skulle foretages registrering af børnenes fremmøde, og i givet fald, hvordan dette skal håndhæves.

Regel om mulighed for hjemmeundervisning

Med denne regel forpligtes kommunerne til at etablere en ny ordning på dagtilbudsområdet, nemlig forældrenes mulighed for hjemmeundervisning. Det medfører øgede opgaver i kommunen både med at føre tilsyn med den sprogstimulering, som forældre selv varetager og at administrere ordningen. Kravet om at kommunen skal føre tilsyn med indholdet af forældrenes hjemmeundervisning vil i praksis forekomme vanskeligt at håndhæve.

Regel om standsning af børneydelsen

Med indførelse af sanktionsmulighed i form af standsning af børneydelsen påføres kommunerne et yderligere bureaukratisering. En sådan sanktionering kan formentlig først effektiviseres, når oplysninger om forældrenes arbejdsmarkedstilhør koordineres med oplysninger om sprogvurdering af barnet og eventuelle behov for sprogstimulering.

KL forudsætter, at kommunerne kompenseres i forbindelse med den øgede kontrol og øgede udgifter til administration af ordningen.

Regel om ministerens bemyndigelse til på bekendtgørelsesniveau at fastsætte regler om hvilke personer, der ikke er i beskæftigelse, og som kommunalbestyrelsen skal anvende ved vurdering af 30-timers dagtilbud

I bemærkningerne oplistes en lang række tilfælde, hvor personkredsen vil være at definere som personer, der ikke er i beskæftigelse, og som kommunalbestyrelsen skal anvende i forbindelse med vurderingen af, om et tosproget barn uden for dagtilbud skal modtage et 30-timers tilbud.

Personkredsen er omfattende og dokumenterer yderligere, at der vil blive tale om en betragtelig forøgelse af bureaukratisk kontrol og administration i kommunerne.

Afsluttende bemærkninger

KL udtrykke utilfredshed med at høringsperioden er lagt i jule- og nytårsferien således, at det ikke har været muligt at få en politisk behandling af udkastet til lovforslaget. KL tager derfor forbehold for at komme med supplerende bemærkninger til lovforslaget.

Venlig hilsen

Hanne Lumholt
Kontorchef
KI's Børne- og Kulturkontor

9. januar 2011

Til
Socialministeriet
Holmens Kanal 22,
1060 København K.

Høringssvar vedr. lovforslag om obligatorisk dagtilbud til tosprogede børn omkring 3 år.

Tak for det tilsendte udkast til lovforslag.

Principielt er det en god ide, at børn går i børnehave, men tvang er ikke løsningen, og i særdeleshed ikke, når der er tale om tvang over for en bestemt gruppe mennesker. Hertil kommer at det ikke kun børn med andet modersmål end dansk og med én eller to arbejdsløse forældre, der kan have brug for ekstra sprogstimulering eller stimulering på andre områder og dermed et tilbud om dagtilbud. Det virker derfor ejendommeligt, at forslaget udelukkende er møntet på en specifik og formodentlig meget lille gruppe børn.

Muligheden for at give påbud om at sende et barn i daginstitution eller iværksætte andre hjælpeforanstaltninger, efter individuel vurdering af specifikke sociale omstændigheder i familien, eksisterer allerede. Når man eksempelvis kigger på de faktiske tal eksempelvis fra Odense, hvor 90% af indvandrerbørnene allerede er i daginstitution, så ser det ud som om, at forslaget ikke har sin berettigelse.

Den absolut bedste løsning for barnet vil altid være, at beslutningen om støtteforanstaltninger sker i dialog og samarbejde med familien. Det er selvsamme principper om dialog og samarbejde, der er så vigtige, når barnet har fået plads i institution, fordi dialogen og samarbejdet mellem hjem og institution er afgørende i forhold til at støtte barnets såvel generelle som sproglige udvikling. Vigtigheden af samarbejdet med de tosprogede børns forældre understøttes også af EVAs undersøgelse af sprogstimuleringen af 3årige børn fra 2008, som bl.a. anfører at forældrenes engagement, forståelse og opbakning om sprogstimuleringen er afgørende for om barnet får et godt udbytte.

Hvis den reelle hensigt er at hjælpe barnet og varetage dets interesse, så er midlerne ikke tvang og straf, men samarbejde og hjælp. Med den foreslåede økonomiske strafforanstaltning, som kommunerne tvinges til at iværksætte, risikerer vi at straffe barnet med yderligere fattigdom og dermed øge risikoen for eksklusion frem for at støtte dets inklusion i samfundet. Ydermere synes fokus ikke at være på barnet og dets udbytte af sprogstimuleringen/daginstitutionen, når forældrenes eventuelle skift fra arbejdsløshed til arbejde medfører at barnet ikke længere har plads i et sprogstimulerende dagtilbud. Hvorvidt barnet fortsat har brug for at forblive i sin daginstitution må bero på en individuel vurdering af barnets sociale og sprogmæssige situation og ikke på hvorvidt forældrene er i arbejde eller ej.

Et grundlæggende spørgsmål, som lovforslaget ikke forholder sig til, er hvorvidt det overhovedet er muligt at lave en valid sprogtest af børn under 3 år. Mange 2årige har et ufuldstændigt sprog, hvilket flere fagfolk også har pointeret.

Endelig harmonerer forslaget dårligt med principperne om frit valg, som regeringen almindeligvis lægger stor vægt på – også i forbindelse med dagtilbud. Der findes trods alt stadig forældre, udenlandske som danske, der vælger alternativ pasning eller at passe deres børn hjemme. Og friheden til at tage den beslutning er principielt værd at fastholde.

En grundlæggende forudsætning for lovforslaget er at dagtilbuddet har tilstrækkelige ressourcer til at understøtte og stimulere de henviste børns sprog, men den forudsætning er langt fra til stede i vores daginstitutioner. Netop daginstitutionens rolle i forbindelse med børns sproglige udvikling er der i løbet af den seneste tid sået alvorlig tvivl om. Daginstitutionerne mangler i høj grad tid til børnene. Det være sig til almindelige omsorgsfunktioner som til understøttelse og stimulering af børns udvikling – herunder også den sproglige udvikling. De kommunale budgetter for 2011

Nylige observationer af interaktionen mellem børn og voksne påviser at vuggestuebørn har helt ned til 3 minutters direkte kontakt med en voksen pr. time. Det er de foreløbige resultater af ph.d.-stipendiat Ole Henrik Hansens feltstudier i fire vuggestuer. Til sammenligning har børnene, der hvor kontakten er bedst, 21 minutters kontakt pr. time med en voksen. Netop sproget er i fokus i Ole Henrik Hansens forskning og han pointerer vigtigheden af den tætte kontakt mellem barn og voksen, fordi små børn tilegner sig sproget i tæt relation til en voksen. *"For det lille barn er tilknytningstrangen helt central, og skal lyset ikke slukkes i det lille barns øjne, når det kommer i vuggestuen, så skal en voksen tilbyde sig som tilknytningsperson for barnet. Derfor kan det ikke nytte noget, at man tror, at små børn for eksempel kan reddes fra en negativ social arv, få et godt sprog og udvikle sig godt i institutionerne, når de i mange timer skal slås med mindst 11 andre små børn om 2 voksnes opmærksomhed. Og det kan heller ikke nytte, at man tror, at sprogarbejdet går ud på at undervise børnene, så de kan bestå en sprogtest"* siger Ole Henrik Hansen

Samme betragtning om forudsætningerne for børns sproglige udvikling antager cand.psyk og forsker Grethe Kragh Müller, som siger: *"Når der er mindre plads pr. barn i institutionen og mindre voksenkontakt pr. barn, giver det ringere mulighed for, at det enkelte barn kan erfare ro, fordybelse og stimulering, fx sprogligt, i samspil med det pædagogiske personale. Ligeledes kan børnenes muligheder for at klare skolen med de krav, der her stilles om fx koncentrationsevne, sociale kompetencer og indlæringsevne kompromitteres"* (citater Perspektiver på kvalitet af Grethe Kragh Müller side 8)

"Hvis børn og voksne i daginstitutionen således en stor del af dagligdagen lever et adskilt liv, vil det blive sværere for barnet at udvikle evnen til koncentration, evnen til at regulere sine følelser, lige som den sproglige udvikling vil blive kompromitteret" (citater Perspektiver på kvalitet af Grethe Kragh Müller side 119).

"Undersøgelsen viser, at hvis de voksne presses tidsmæssigt, og hvis der er mange børn at forholde sig til, da bliver det vanskeligere at forholde sig til det enkelte barn. Dette mindsker børnenes trivsel og udgør en risiko for deres udvikling, fordi nære relationer til voksne, har en

tæt sammenhæng med barnets udvikling af fx opmærksomhedsstyring, kognitiv formåen, følelsesregulering, sprog, empati og selvværd. (citater Perspektiver på kvalitet af Grethe Kragh Müller side 174.)

Lektor ph.d Stig Brostöm, ph.d. stipendiat Ole Henrik Hansen og ph.d. stipendiat Anders Skriver Jensen, Århus Universitet undrer sig i et indlæg i Information d.18. august 2010 over den ringe politiske interesse for førskoleområdet og anfører at det netop er i den periode, at sproget etableres, og at det er sproget, der skaber grundlaget for barnets tænkning og dermed for barnets potentiale i skolen.

Flere undersøgelser peger på, at ansatte i vores daginstitutioner ikke har den fornødne tid til at yde børn den tætte kontakt, der er nødvendig for at stimulere sproget. De kommunale budgetter for 2011 har generelt medført yderligere besparelser på personalesiden i vores dagtilbud, hvilket uvilkårligt vil medføre endnu ringere voksenkontakt. Det er ikke muligt for de ansatte i vores daginstitutioner at varetage ekstra opgaver i form af sprogstimulering uden at det vil medføre eklatante forringelser for den øvrige børnegruppe. Hvis almenområdet skal varetage ekstraopgaver som eksempelvis målrettet sprogstimulering, vejledning af forældre omkring sprogstimulering mv., så er det nødvendigt at der medfølger ekstra personaleressourcer.

Med venlig hilsen

Lars Klingenberg
Formand for FOLA